

טעגם הזהים

נקודה מהפרשה החסידיית בשפה בהירה • מעובד מ'תורה אור' ו'ליקוטי תורה' של אדמו"ר הזקן

שמחת הנפש לבדה

מעשה בעשיר שביזה את שואב המים ומה שעלה בגורלו, והסיבה לכך שהתורה ניתנה על ההר הנמוך ביותר

תשובתו של העשיר

בעיר ליד מז'יבוז' התגורר יהודי עשיר, שלם בחכמה וביראה, שזכה לתורה וגדולה על שולחן אחד. יום אחד עלה בדעתו לכתוב ספר תורה מהודר. קנה העשיר עגלים מובחרים, ומסר אותם לשוחט ירא שמים.

את הבשר חילק לעניים, ומהעורות הכינו קלף לספר התורה. העשיר הביא לביתו סופר סת"ם מומחה וירא שמים, ופרנס את הסופר ומשפחתו למשך תקופה של כמה שנים, עד שיסיים הסופר את כתיבת הספר, עם כל ההידורים והדקדוקים.

בשעה טובה ומוצלחת כעבור כמה שנים, חגגו במסיבה גדולה את סיום והכנסת ספר התורה. למדני העיר וחכמיה באו לסעודת מצווה לכבוד של תורה, ויחד איתם העיר כולה, אפילו ראובן שואב המים התם והישר הגיע, ומצא לו מקום בקצה האולם, כיאה לאיש פשוט.

דרשות ופלפולי תורה נאמרו בזה אחר זה, והעשיר בעצמו, שמר לו את הכבוד לדבר תורה אחרון שהרשים את כולם, חוץ מאת ראובן. הוא עבד קשה כל היום בסחיבת דליים כבדים מלאים מים, והחלות הריחניות כאילו ביקשו ממנו ליטול ידיים בלי שאיש יראה, להשקיט את בטנו המקרקרת.

לרוע מזלו, דווקא העשיר, שהיה באמצע דרשתו המרשימה, הבחין בו ובחלה הבצועה וצעק לעברו בכעס: "מה קרה שואב המים? אינך יכול להמתין עד שיטלו קודם הלמדנים ידיים, וכי מפני שהינך קורא תהילים נהיית אדם חשוב?".

ראובן התבייש מאד. הוא השאיר את החלה על השולחן ועזב את המקום. כעבור דקות אחדות קם כל הקהל ליטול את ידיו, ואיש לא הרגיש בחסרונם של שואב המים.

הסעודה הסתיימה, כל הקרואים שבו איש לביתו, והעשיר התיישב בחדר הלימוד המפואר שלו ללמוד גמרא. באמצע הלימוד שמע קול שקורא לו בשמו, קם העשיר והלך בעקבות הקול עד לפתח ביתו מבחוץ. לפתע סופה חזקה עקרה אותו ממקומו ונשאה אותו מרחק עצום, עד שהושלך בחבטה עזה בלב מדבר שומם.

נשא העשיר את עיניו, וראה מרחוק בנין גדול ומואר באור יקרות והתקרב אליו. כשעמד מבחוץ שמע קול גדול קורא "פנו דרך לדוד המלך, ברוך הבא דוד המלך!" ומיד שוב נשמע קול: "פנו דרך לבעל-שם-טוב, ברוך הבא הבעל-שם-טוב!".

חרדה נפלה על העשיר. בתוך האולם, שאל הבעל-שם-טוב את דוד המלך: "מיהו האיש העומד בחוץ, ולמה הוא כאן?".

אחריו שמע את קולו של דוד המלך עונה: "הבאתי אותו לדין, ואתה, רבי ישראל בעל-שם-טוב תהיה הסניגור". הבין העשיר כי הוא עומד לפני בית-דין של מעלה.

פתח דוד המלך ע"ה את טענותיו: "כל ימי התחננתי לפני ה' יתברך

שאמירת תהילים תהיה חשובה, עד שהבטיח לי הקב"ה שכל מי שיקרא בספר תהילים, יחשב לו כאילו עוסק בהלכות הסבוכות ביותר של נגעים ואהלות. והנה, מגיע אותו עשיר ובגאוותו ביזה ברבים איש פשוט, שואב-מים, בגלל אמירת התהילים שלו. מבקש ודורש אני שיתן על כך את הדין".

זקן בית-הדין פסק, כי עונשו של העשיר יהיה מיתה בידי שמים, אלא שלפני מתן פסק הדין, עלינו לשמוע תחילה את דברי הבעל-שם-טוב הקדוש.

אמר הבעל-שם-טוב: "הדין הוא דין צדק והמשפט משפט אמת, אך בדרך זו לא יתקדש שם שמים ברבים, ולא ידעו בני ישראל את גודל קדושתה ומעלתה של אמירת תהילים. יש לתת לבעל הדין הזדמנות נוספת לעשות סעודה, מכובדת יותר מהראשונה, אליה שוב יזמין את כל בני העיר. בסעודה זו, יספר את מה ששומע הוא עתה, ויבקש את סליחתו ומחילתו של שואב המים הפשוט אל מול כל הקהל ובזה תהא כפרתו".

בית-הדין קיבל את דבריו של הבעל-שם-טוב, ושליח בית-הדין יצא אל העשיר למסור לו את פסק הדין, ולשאול אותו האם מוכן הוא לקיים אותו. כמובן שהעשיר הסכים תיכף ומיד.

מכוסה בזיעה קרה בכל גופו, התעורר העשיר על דפי הגמרא בחדר הלימוד בביתו, רועד כולו. בבוקר המחרת הזמין שוב את כל תושבי העיר לסעודה גדולה וחגיגית וביקש בהזמנה כי איש בל יעדר. באותה סעודה סיפר על החזיון שהיה לו, ובהתרגשות גדולה ניגש לראובן שואב-המים אל מול כל הקהל, וביקש ממנו שיסלח וימחל לו על ליל אמש, ומאז נשתנו דרכיו.

הדרך להיות הר סיני

אחד הסיפורים המוכרים על מתן תורה, הוא 'ריב ההרים'. הר תבור, הר חרמון והר כרמל רבו על מי ראוייה להינתן התורה. כל הר סיפר בשבח עצמו, והגיע למסקנה שדווקא עליו ראוייה להינתן התורה הקדושה.

ראה הקב"ה את ההרים רבים ביניהם, ואת הר סיני עומד שקט ומבוש בצד. באותו זמן קרא ה' יתברך ואמר: "עליו תינתן התורה". איני מעוניין לתת את התורה על הרים גאוותנים!

סיפור זה מופיע בתרגומו של רבי יונתן בן-עוזיאל, ונראה במבט ראשון כסיפור יפה לספר לילדים, אך האמת היא שאין זה סתם סיפור פשוט, והוא מסתיר בתוכו תוכן חשוב ביותר עבורנו - את המסר של מתן תורה.

אנשים כהרים

ננסה להחליף את סיפור ההרים בסיפור של עצמנו, כך נבין, מה עלינו לעשות בכדי לזכות ולקבל את התורה לנפשנו פנימה.

פשוט וברור, כי התפארות ההרים לפני ה' נבעה מכוונה טובה,

הייחודית האישית של כל אחד מאיתנו בעבודת ה', והעיקר - בדרך של שמחה.

שמחה מכך, שלמרות שהגוף שלנו מגושם וגס, ומעדיף ארוחה טובה ומפנקת על פני תפילה בדביקות או לימוד תורה מעמיק, בכל זאת, נתן בנו הבורא נשמה אלוקית, ונתן לה את הזכות להיות עבד שלו ולשרת אותו יתברך. עבד של ה' - הוא חלק מה'!

זאת עובדה משמחת מאד, לזכות לשרת את מלך-מלכי-המלכים. זהו ההר שבתוכנו, הגבהת הנפש מתוך שמחה זו.

התנאי אם כן, לקבל את התורה, הוא להיות הר ויחד עם זאת, להיות כמו הר סיני. לא להרגיש ולחשוב, שאני קרוב יותר לה' מיהודי

אחר, בגלל המעלות שלי - זהו הביטול. ומצד שני, לרומם את הנפש בשמחה ולהיות מודע לעוצמה ולכוחות שניתנו לי על מנת לשרת את ה' יתברך - זהו ההר.

אותה תחושת כוח ועוצמה פנימית המגביה את הנפש, מביאה איתה גם את היכולת להתמודד מול אתגרי היצר, לעמוד מולו בתוקף, ולנצחו דווקא מתוך תחושת עליונות של קדושה.

(סיפור: אוצר המעשיות | מאמר: לקו"ת טו, ב. ד"ה "ענין שניתנה תורה על הר סיני...")

שבת שלום!

לזכות
חיה מושקא בת ביילא לאה תחי'
להצלחה בגור'ר

וזהו ענין "ויספו עניים בה' שמחה". כי הנה השמחה היא התחזקות והגבהת הנפש, אלא שמחה והגבהת זו נמשך מן הענוה והשפלות דוקא... שמצד הגוף ונפש הבהמית הוא נבזה בעיניו מאד, והיותו בשמחה הוא מצד נפש האלקית וניצוץ אלקות המלבש בה להחיותה... דאדרבה כל מה שיעמיק בענין פחיתות עצמו ויהיה נבזה בעיניו נמאס, אזי יהיה שמחת נפשו בעסק התורה כפולה ומכפלת.

שכן מעלותיהם אמיתיות, ולכן ראויים בזכותם שעליהם תינתן התורה.

כך גם אנו, בני ישראל. לפעמים אנו יכולים לחשוב על עצמנו כראויים ביותר להחזיק בתוכנו את תורת ה', בזכות מעלות אמיתיות שיש לנו; שמירת הזמנים, שקדנות, חריצות והתמסרות. ומה באמת הבעיה בכך? האם לא צריך את כל התכונות הללו בכדי להצליח ולגדול בתורה?

אדמו"ר הזקן מלמד אותנו, כי הדרך לגשת אל התורה היא דווקא מתוך תחושת התבטלות. כמו שאנו אומרים בתפילה "ונפשי כעפר לכל תהיה". רק אחרי שהבאנו את עצמנו למצב של ביטול - "כעפר לכל", אז מתקיים בנו "פתח ליבי בתורתך".

המעלות שלנו חסרות ערך בפני האין-סוף, שהרי אנחנו סופיים ומוגבלים. אם כן, איך אפשר בכלל לחשוב, שהגבהת הלב היא הדרך לתורה? לכן נבחר דווקא הר סיני, שהיה הנמוך מכל ההרים.

עבד מלך - מלך

אבל, אם הגבהת עצמית היא דבר שלילי, מדוע בכל זאת נתן ה' יתברך את התורה על הר? היה עליו לתת אותה בעמק - המקום הכי נמוך?

זאת מכיוון שאם אדם לא יחשיב את עצמו כלל, הוא ירגיש שמעשיו חסרי ערך, ויאבד חשק בעבודת ה' ובלימוד תורה. לכן צריך להיות הר - אבל קטן. לגלות בתוכנו עוצמה וכח מסויימים, ולהכיר את

סרקו את ה-QR קוד, הצטרפו לקבוצה השקטה של טעם החיים ביוצאם ותוכלו להנות גם מגרסת אודיו

יח"ל ע"י שלום פייגין ובסיוע אבי הרב ברוך פייגין.
מופץ בעז"ה למעל 15,000 קוראים ומאזינים בכל שבוע!
רצים להקדיש את הגליון הבא לזכות או לענין? יש לכם הערות? פנו אלינו:
th0503828080@gmail.com | +972-50 382 8080